

Projenin Amacı

Martı Elektrik Üretim A.Ş tarafından Karadeniz Bölgesi, Giresun İli, Espiye İlçesi, Özlüce (Gelevena) Dere üzerinde “Çay Regülâtörü ve Hidroelektrik Santrali” yapılması ve işletilmesi planlanmaktadır. Çay Regülâtörü ve HES santralinin tek amacı Özlüce Deresi su kaynağı değerlendirilerek, mümkün olan maksimum enerji üretimini sağlayarak, ülkemizde ihtiyaç duyulan enerji üretimine katkıda bulunmaktır. Çay Regülâtörü ile çevrilen sular, cebri boru vasıtası ile santral binasına ulaştırılacak ve burada türbinlenecektir. Söz konusu hidroelektrik santralinin kurulu gücü 10.93 MW’dır. Mevcut akımlarla 3.042 GWh firm, 32.019 GWh sekonder olmak üzere, yıllık toplam 35.061 GWh enerji üretimi sağlanacaktır. Projenin inşaat aşamasında yaklaşık olarak 100 kişinin, işletme aşamasında 10 kişinin çalışması planlanmaktadır. Santral inşaatında ve işletme sırasında çalışacak personel uygun olduğu takdirde yakın yerleşim birimlerinden tercih edilebilecektir. Personele her türlü ihtiyaca cevap verebilecek prefabrik tipi site kurulması planlanmaktadır. Projenin inşaat ve işletme aşamasında personelin her türlü ihtiyacı kurulacak şantiye binasından karşılanacaktır. Tesislerin tamamlanma süresi (toplam inşaat süresi) yaklaşık 3 yıl, projenin ekonomik ömrü ise 49 yıldır.

Gerçekleştirilmesi planlanan proje, elde edilecek enerjiyi ulusal şebekeye verecek olup ülkenin enerji talebinin karşılanmasına katkı sağlayacak, kamu yararı taşıyan bir projedir. Çay Regülâtörü ve HES projesinin işletmeye alınması, Türkiye ekonomisine ve enerji pazarına katkıda bulunacak; bölge ekonomisi ve istihdamına gerek inşaat, gerekse işletme döneminde fayda sağlayacaktır. Bunun yanı sıra yerli ve yenilenebilir enerji potansiyelinin artışına da katkısı bulunacaktır.

Projenin Yeri

Söz konusu proje Giresun İli, Espiye İlçesi Özlüce Deresi üzerinden kurulacaktır. Çay Regülâtörü Arpacık yerleşim yerinin kuzeydoğusunda, yer almaktadır. Çay Elektrik Santrali ise, Kale Mahallesi kuzeydoğusunda kalmaktadır.

Hidroelektrik Enerjisi ile Elektrik Üretimi

Hidroelektrik Enerji; hızla akan suyun enerjisiyle döndürülen elektrik jeneratörlerinden elde edilen elektriktir. Hidroelektrik enerjinin önemli yararları arasında sürdürülebilir, yenilenebilir, temiz bir enerji kaynağı olması ve çevre dostu olması sayılabilir. Özellikle gelişmekte olan ülkeler için hidroelektrik enerji teknik, ekonomik ve çevresel faydaları dolayısı ile gelecekteki enerji kaynağı olarak gösterilmektedir. Hidroelektrik enerji Türkiye’nin yenilenebilir enerji kaynağı olarak vurgulanmaktadır.

Hidrolik enerji dünya üzerinde yenilenebilir enerji türlerinin en yaygını olmakla beraber, çevre üzerinde oluşturduğu olumlu etkilere de dikkat çekmek gerekmektedir. Ülkemizde gerek iklim, gerekse coğrafi konum bakımından Karadeniz bölgesi büyük bir hidrolik potansiyele sahiptir. Ülkemizin petrol kaynakları yönünden yetersiz olması, buna karşılık yüzeysel su kaynakları yönünden zengin olması, enerji politikasının hidroelektrik santrallere (HES) doğru kaymasını zorunlu hale getirmiştir. HES’ler işletim maliyetlerinin düşük olması ve çevreye çok önemli zarar verici etkileri bulunmaması nedeniyle tüm dünyada tercih edilen başlıca enerji kaynaklarındandır.

Projenin Aşamaları

- Şantiye kurulması ve yolların düzenlenmesi
- Ünitelerin hafriyat işleri
- Temel betonları ve ünitelerin inşaatı
- Hidrolik ve elektromekanik teçhizat montajı
- Enerji nakil hatları
- Test işletmesi
- İşletmeye geçiş

Proje kapsamında yapılması planlanan tesisler;

- Regülâtör, Dolusavak ve Dipsavak, Çakıl Geçidi, Balık Geçidi
- İletim Sistemi (Cebri Boru)
- Santral Binası
- Ulaşım Yolları
- Enerji Nakil Hattı

Proje, Gold Standard Organizasyonu platformunda kazanacağı değer ve bununla ilgili getiriler (VER- Gönüllü Emisyon Azaltma Kredileri) kullanılmak suretiyle gerçekleştirilecektir.

